

654
C A B A L A,
S P E C V L V M
A R T I S E T N A T V R Æ,
I N A L C H Y M I A;

Exinde,

*Quid, Lapis Sophorum antiquissimus, rei sit, qui triplex,
& tamen simplex lapis existit.*

Omnia hæctenus ex varijs etiam scriptis paucis obser-
vata, singulis laboriosis amatoribus artis honoris ergò, Deo
annuente, tam perspicuè ac lucidissimo speculo, proposita,
& quatuor aeneis laminis incisis
Picturis exhibita.

Per

*Ignotum, attamen notum, sicuti insignia primæ Figuræ insculpta testantur,
Nunc è Germanico, Latino versa*

à

Strenuo Sapientiæ cultore, & vnâ cum præstantissimi
eiusdem Philosophi Diagraphæ hujus ipsius argumenti,
Rosæ Crucis Fraternitati dicata edita, quò hac in materia
amplius nil desideretur.

Chemia.

400, 4.

Impressum Typis Andrea Erffurt, sumptibus Ioannis VVeh, Bibl. Aug. 3 22
ANNO M. DC, LIV,

EXCELLENTISSIMO
CLARISSIMOQVE VIRO,
DOMINO

IOHANNI REMMELINO
SVEVO-VLMENSI, PHILOSOPHIAE ET
MEDICINAE DOCTORI
celeberrimo,

Domino & fautori meo piè colendo.

Xcellentissime Clarissimeque D.
Doctor, plurimum observandæ, Quan-
tis petitionibus & roagationibus olim
Excellentia tua ex mera propensa affe-
ctione tam meipſius quam etiam lau-
datiſſimarum præſtantiumque Artium
& ſcientiarum, comprimis veræ Medi-
cinæ & Philoſophiæ ergò (vt rûdis ego
ſingularem iſtarum cognitionem & ex-
perientiam, qua Excellentia tua præ a-
lijs à Deo donata excellit, interim conticeam) communican-
do tradiderit Opusculum Anatomicum, de admiranda Fabri-
ca & conditione, Omnium & ſingularum Corporis, nobiliſſi-
mi intra Creaturas Hominis, partium, artiſcioſiſſimè depic-
tarum, & juſta proportione invicem, ac ſi vivum quid repræſen-
tarent coågmentatarum CATOPTRUM MICROCOSMICUM in-
A 2 scriptum,

scriptum, vnâ cum earundem brevi at dilucida descriptione
PINAX MICROCOSMOGRAPHICUS titulata & latinè concepta
recenti Ea ipsa procul dubio recordabitur memoria.

Cum autem anatomicum illud opusculum in dies ab eo
vsque tempore publicare constitueram, & longius quò minus
animi sensa in actum deducēbam obstaculis varijs impeditus
fueram, nihil ominus tamen, instanti plurimorum Doctorum
quibus visum Anatomiae opus maximè arridebat monitu ob-
temperans cum Excell. tuæ consensu sanè difficulter naçto tã-
dem illud antemensem modò luci dederam solùm admirabar,
summæ tuæ Excellæ, modestiæ id ascribens, quod ea concede-
re opus istud præfixo Autoris nomine prodire nolebat, cum
tamen effigies & insignia frontispicio Catoptri incisa inspe-
ctorem de eo erudire & informare potuerint.

Verùm quia Præstantissimo Nobilissimoque viro, Dño
Philippo Heinhofero, Patritio Augustano clarissimo, Catop-
trum istud vnâ cum Pinace, considerando, in quantum Nobi-
lis eius præstantia istiusmodi Artificiorum singularis amator
dexterrimusq; eorundemq; æstimator existat, simulque ea ipsa
Magnatibus & Principibus viris, quibus omnibus & singulis
celeberrimæ eius Præstantiæ virtutes, nunc nunc, vt gratijs co-
rundem promeritis maximè fruatur, innotuère, commendare
sciat, adhæc & me ipsum favore clementer maximo prosequa-
tur, humiliter à me dicatum & tanquam dignissimi Patroni tu-
telæ oblatum erat, at tam ipse Nobilissimus Heinhoferus ex
meradelectatione, & nunquam satis laudanda affectione, qua
præstans ipsius virtus flagrat erga eiusmodi artificiosa Machi-
namenta, quàm alij plures summi Technophili, viri doctissi-
mi, nomen Authoris instanter instantius instantissime cogni-
tum tanquam debitum laboris trophæum efflagitauerant, &
citius tactus Anatomicus labor & tractatus quam sollicitatio-
nibus meis potestatem præfigendi & notificandi Nomen con-
secutus

secutus eram impressus fuerat, idcirco hac oblata occasione
accepto scilicet praesente, Doctorum certè & eruditorum ju-
dicio, de SOPHORUM LAPIDE non inconvenienter, sed utilis-
simo tractatulo, ab Authore subobscurè in eo nominato, ela-
borato, eum Excell. tuæ submissè offerendo & ascribendo ef-
ficere conabor, partim vt plurimorum Anatomias admirato-
rum in notificando repetita me herclè petitione vix obtenta
concessione, Microcosmici Catoptri, eiusq; Pinacis Microcos-
mographici Authore, desiderio obviaretur, partim vt Excel-
lentiaæ tuæ, amore & cupidini, memorataæ à natura quasi inna-
taæ inter cæteras liberalia ingenia decorantes artes & scientias,
etiam veræ Chemiæ aliquo modo satisfaceret, partim & vt quo
vsque divino auxilio commoditatem dexteriores nactus fue-
ro, aliquatenus interea debitam tuæ Excell. ob multifaria ha-
ctenus in me collata beneficia gratitudinem meam declararem
& manifestarem,

Hiscè Tractatulum hunc serena fronte suscipi, & in poste-
rum favore & amore me prosequi & tuam Excellent. cum sibi
clarioribus benignæ Omnipotentis tutelæ quemadmodum &
meipsum ab eius integritate complecti peto. Datum Augustæ
15. Januarij, Anno M. DC. LI.

Tua Excell.

Studiosissimus

Stephanus Michelspacherus
Tirolensis.

**Candidum Lectorem versionis hujus
Author salutat.**

Benevole Lector cum Picturis hinc inde teutonica lingua
Bincifa quæ alijs nationibus facile afferrent impedimen-
tum, plurima occurrant, & in diexodo minoris experientia
homini obscuriora quædam videri possunt, itaque necessarium
dixi Autoris labori & contextu eorum interpretationem jux-
ta se positam præmittere, horum verò vberiore declaratione-
nem, præstantissimi at anonymi Philosophi, brevioris discursus,
adjectione, subnectere; hoc Boni, boni consulent, Vale.

Interpretatio eorum qua Germanicè Picturis inscripta sunt.

Pictura prima Tractatuli quasi titulus.

I. Spiegel der Kunst vnd Natur.

Natur.

Kunst.

Cabala vnd die Alchimey

Geben dir die höchste Arzney

Darzu auch der Weisen Stein

In dem das Fundament allein

Eigt/wie für Augen zusehen ist

In disen Figuren zu der frist.

(seyn

Ach Gott hilff daß wir danckbar

Für dise Gab so hoch vnd rein

Wañ du nun auffhust herz vñ sin

Der da vollkommen ist hierinn

Zubereiten hie dises Werck

Dem sey gegeben alle Stärck.

I. Speculum Artis & Naturæ.

Natura

Ars.

Cabala & Alchymia, sum-
mam tibi exhibent Medicinã,
insuper etiam Sophorum La-
pidem qui vnicum existit fun-
damentum, quemadmodum
in hisce Figuris videre licet.

Faxit Deus vt grati pro præ-
stanti & maximo hoc dono si-
mus, Deus siquidem cum ali-
cui mentem & corda aperis, vt
hîc ad hoc præparandû opus
perficiatur, illi omnem sanè
largiris fortitudinem.

Heiß!

Heiß/ Kalt/ Trucken/ Feuchte/
Erd/Wasser/Lufft/Fewer.

Calidum, frigidum, siccum,
humidum, Terra, Aqua, Aër,
Ignis.

Pictura Secunda.

2. Anfang: Exaltation.

2. Principium: Exaltatio.

Natur / Salmiac / Tragant/
Essig/ Zinober/ Bley/ Dracken-
blut / Eissen / Farb der Werck/
Grad des Fewer / Haupte des
Habens/Kupffer.

Natura, Salarmoniacum,
Tragaganthum, Acetum, Cin-
nabaris, plumbum, Sanguis
Draconis, ferrum, Color ope-
ris, Gradus ignis, caput corvi,
cuprum.

Pictura Tertia.

3. Mittel: Conjunction.

3. Medium: Conjunctio.

Tinctur/ Coagulation/ Distil-
lation/ Putrefaction/ Solution/
Sublimation/Calcination.

Tinctura, Coagulatio, destil-
latio, putrefactio, solutio, sub-
limatio, Calcinatio.

Pictura Quarta.

4. End: Multiplication.
Der Brunn des Lebens.

4. Finis: Multiplicatio.
Fons Vitæ,

Sequitur Authoris Diexodus, seu ipse
contextus.

INTROL-

INTROITVS AD LECTOREM HVIVS ARTIS.

LEgens sine intellectu, cum oculis plura videat, at eorum nil sapiat, vmbrae parietis rectè assimilatur, & miserior est, omnimodè cæco, qui non videns intelligit. Quare vertens speculum, summatim observabis, omniaque in speculo videnda sunt, nimirum devia & labyrinthos nullos subesse sed rectam transire Circulum planè lineam, & ternarium in quaternario locatum per vnitatem in centro comeari, & vicissim è Centro in Ternarium per quaternarium ad Circulum liberè ferri. Hinc totum conficitur speculum in quo Cæcus, nigrum, album, & rubrum, aliàs luto immersum videt. Exinde mysterium revelatur, & crassum vinculis elementaribus liberatur, subtiliaturque quò centies, milliesque & sine fine augmentetur; felix sanè hoc qui ita perficit. Hæc pro certo ac Artis perfectionem strenæ loco cuius offero.

PROLOGVS.

Dilecte in Christo, Benevole lector, Cum quæque & Artes & dona in omnipotentis Dei manu sint, ad ea pro sua misericordia eroganda cui vult, sic me ac suam Creaturam & miserum hominem in Mundo hoc corruptibili misericordia perfudit & in præsentis hoc labore maxima gratia circumdedit, cum me indignum præstantia sua mysteria revelare vocaverit, qui ac Omnipotens Deus multis alijs, ea, virtutibus, honore, doctrina & hujus mundi dignitatibus plurimis me parasangis præcellentibus concedere & largiri potuisset.

Quare

Quare cum à Deo mihi lumen concessum, ut ipsi ex inde laus & proximo commodum, conveniet, ut illud non scamno sive labro subdam, sed mensè imponam, quò quivis adveniens & ingrediens, videat & intelligat, quid sibi agendum aut intermittendum hoc in negotio fiet.

Idcirco mihi proposui, simplicissimè lumen illud, tanquam Speculo, Plebeis mei similibus, in figuris seu picturis proponere, & per Cabalam Alchimixque artem, omnibus techno: & physiophilis laborumque Spagiricorum expertis communicare, in quibus sicuti spero absolutam speculi cognitionem præ oculis habebunt, ut inde ad nutum & voluntatem fructus & utilitates decerpant, & prius quidem Corporis Humani vitæ & sanitati conducentes, posterius etiam Christianæ decentem temporalem sustentationem tam Corporis quàm animæ vberimam ad vitam æternam inveniant.

A R S.

O *Principium considera finem, mox o finis considera a principium.*
Nam Chalybs & Speculum ego, artis solum amatoribus, tam longè at justè questum largior. Nam quivis hinc brevibus viam & iter ad verum perveniendi locum cognoscet. Quare meo frumini consilio, & officinas visitate fabriles si voti compotes reddi velitis, quia in Marte satis iracundo saccharum invenietis pretiosum. In arte enim nihil scit, qui in Marte laborare respuit, nec temporis finem, pro ut prelians comperiet, invenit, propterea quod ejus Balsamus omnia balsamizat, & cuius scientia seu Artis facilitatem monstrat. Nam punctum intrat Circulum, qui & in quadrangulo & triangulo reperitur. Hoc punctum si attingitis, perfectionem consequimini & omni tribulatione, miseria & periculo evaditis. His integram habetis artem, quam si non intelligitis incassum erunt que scripsi, at culpam ipsismet vobis imputate & istis secedite.

B

EX-

EXPLANATIO ARTIS.

IN Cœlesti hoc speculo, veritate artis & natura, cœlestialiquo cœperane igne, facultate & potentia radij ex chalybe tribus distinctis formis elicto, & clarissimè diaphano reperto, videre potui singula quæ oculi imò Cœlum & terra capi potis erant.

Primum enim Speculum jucundo Saphyri colore, ignea proprietatis, plurimo albo conspersum inveni, cujus gratia vidi, Mercurium & Sal sapientum tam manifestò, ac si in mea manibus essent.

Hinc aliud speculum vi & virtute puri chalybis adeptus fui, in quo vidi sulphur Sophorum instar floris chelidonium dicti, tam divitis salis natura vegetabilis quasi crescendo & augendo, ut florum ibidem ad sufficientiam decerpere non potuerim, tam fructuosum hoc in speculo mihi comparuit.

Tertium Speculum ex hisce duobus speculis perfectè profiluit, ignea plañe rubedinis & instar ignis, parum per enim agitatum statim incalescebat & uti purus ignis inflammebatur, ita ut sine timore illud manu prehendere non debueram, quia quod edico vidi divinam potentiam maximumq; arcanum intus latitare. Nam Sapientum ignem ibidem inveni, cujus beneficio omnia in omnibus maturantur, mediante visibili elementalì igne, qui ignis plurimis quesitus, paucis verò inventus erat.

Tria nunc hæc specula sedula diligentia, Artis spagirica ope, vni conjunctim speculo conclusi, in quo & Deum & omnia cum pauperum gazis perfectissimè quando libet video; unde nuncupari thesaurus thesaurorum rectè mervetur. Illud sollicitè ne furto mihi auferretur, aut cum eo alijs noxia inferretur apud me custodio.

Hinc indubitanter spero, hunc tenuem diexodum Sapientibus sat declaraturum fore, quomodo Pictura hæc, fructum spagirica artis amatoribus producent, modò cum Deo & Natura conciliati sint, tùm plura in hoc speculo, quum velego vel alij describent, ex nunc descriptis & propositis, inq; figuris, hisce ad inveniendum significatis elicient.

Verùm hæc solùm vera & solida Alchymia ac Artis spagirica studiosos laborumq; chymicorum expertos concernunt, quibus & minima nature occulta & arcana patefient, medio graduum seu scalarum ordine in labore terendum. Ex: gr: Figura Numero I. indicat gradum Calcinationis, sub qua etiam Reverberatio & commendatio intelligitur. Figura secunda, Gradum Exaltationis exhibet, quæ sublimationem & Elevationem unâ cum destillatione comprehendit. Tertia Figura Conjunctionem notat simul cum putrefactione, solutione

soluone desolatione, resolutione, digestionem, circulationem. Quarta figura, in se Multiplicationem continet, sub qua ascendere, lavare, inhibere, cohobare, nec non coagulare, figere, augmentare, tingere latet.

Per hos gradus ascendendum, hanc viam transitoris, ut sc: tria specula in unum speculum conferantur, mediantibus principalioribus quatuor columnis, ac Philosophia, Astronomia Alchymia & virtutes sunt, & Alphabeto secunda Figura, in circuli limbo de litera in literam veram huius Artis materiam planè & perspicuè declarante. Quare cum A. B. C. & characteres ordine innotescunt, facile hinc videnda videbis, quemadmodum & in prima & tertia Figura quatuor qualitates ac sunt Elementa, Calidum siccum frigidum & humidum, qua edocent veram primam & ultimam Materiam, cuius gratia omnia consequeris, sicuti brevibus descripsi, at plura addere intermitto, cum ante me præexcellentes, illuminati & doctissimi Dei viri, de istiusmodi etiam scripserint: maxime quia Tyronibus qua fieri poterant hinc proposui, ex quibus majorem ipsis fortè conducentem intellectum haurient.

Nam multa scriptio parum utilitatis affert, siquidem omnia quatuor his Figuris, uti spero, satis in propatulo. Verum cum intellexero, Artis huius amatores hic non contentos esse, sed ulteriora requirere, haud vetitum penna ea ipsa meliori ordine & fundamento Experientia comprobata vestire. Brevis enim libellus subsequetur si Deus & tempus ferent, qui de puncto in punctum, in quatuor partes dividetur ad duarum columnarum in prima figura de Natura & Arte videndarum, normam.

Interim simplici hoc proposito huius mei speculi, ac prodromo contenti este, & recordamini humilibus potius sublimia obversari, quam superbis. Cum altiores oculi, exilem intellectum haud requirant. Quare is solùm qui artis, spagiricorumq; laborum gnari sunt prescriptum & propositum speculum presens est.

Epilogi vice antiquissimi Lapidis

Declaratio,

His concludo; Fundamentum in arte chymica est summa Medicina, qua flosculus compositus existit dignissimus à Deo creatus & extractus, Aqua viscosa, primum Ens, prout sapientes edocent; Nam ex arte nostra Natura, tanquam summa tinctura enascitur, in qua tria sunt principia, ob qua

B 2

& noster

Et noster lapis triplex est, Mineralis, animalis, vegetabilis, hoc est Corpus, anima & spiritus, ab ipsa sic productus Natura, instar mellis dulcis, humidumque Sal, Lunaris, liquidus instar butyri, Solaris, Leo, viridis, occultum sulphur, lucrum sophorum, anima corporis prestans. Quinta essentia, noster ignis, flos generationem efficiens, quem prater ignis alius operare nil potest.

Sophorum ignis Ars est, cum sine eo labor omnis irritus, quanque centum milleque laborares annos; tamen hoc sine omnia incassum susciperes, nec ullam perfectionem attingeres, sed cum tempore & pecuniam perderes. Quare diligenter studiis invigila & certo inquire, Ignem absque lumine & carbone, spirituq; vivicante utere, qui emortua exuscitet metalla, supernaturalis enim hic ignis est, viva calce & equino stercore abditus, notabis tamen etsi pluribus per hac liberaberis molestiis, idcirco finem istis adipisci non posse, & propterea in equino inquirenda stercore non esse; stolidum siquidem ludicra istiusmodi, que subsannationes omnium facile promererentur tractare. Quare antiquissimum notum tibi fac lapidem & voti compos fies, Felicissimus qui à Deo donum hoc consequitur.

Autoris contextus.

Sequitur diagraphæ anonymi Philosophi Fraternitati dicata,

Discursus brevior, sive specimen tenuitatis
Philosophiæ sacrae & Medicinæ
summæ.

J E H O V A T R I U N U S

omnia ex nihilo.

Spiritus Dei ferebatur super aquas.

chaos:

*Primum HYLE sapientum omnia ex aqua
sunt creata,*

Primum, Mineralia, Vegetabilia, Animalia.

MACRO.

MACROCOSMUS

ex Centro & Quinto

Esse

MICROCOMUS

Omnium Creatorum Creatura perfectissima

HOMO

Imago Dei altissimi

Anima immortalis, Ignis caelestis invisibilis.

Ab lapsus: En MESSIAS.

Lumen gratiae & Natura.

LILI: prima Materia corporis perfecti.

Matrix Medij Cosmi.

Balsamus & Mumia

Magnesq, Magicus in Microcosmo incomparabilis.

*Aqua sapientum, ex qua omnia, & in qua omnia; qua omnia
regit, in qua erratur, & in qua ipse error corrigitur.*

Mens Sana in Corpore Sano

Preces indefessa:

Patientia & Mora

*Materia, vas, Fornax, Ignis, Coctio, est sola Res una est.
Vna sola & in, ipsa sola una; Initium, medium & finis.*

*Nil Alienum admittit, & absq, alieno perficitur,
ECCE in Mercurio est, quod quarunt sapientes.*

FONTINA DIAPHANA.

Duplex Mercurius.

BIB

Retatio

*Rotatio Sphaera omnium Planetarum
Et Ens in Momento Fumigans Nigrum &*

**L U C E N T E
M O R S E T V I T A.**

Regeneratio cum Renovatione.

Initium fixationis, Medium & Finis.

Summa & Fundamentum totius secreti Magici.

*R. Quinti Esse Macro: & Microcosmi, sive Mer-
curij Philosophici*

*ignis invisibilis Coelestis vivi
salis Metallorum ana q. s.*

*Fiat arte Magi-philosophica rotando, solvendo coagu-
lando & fixando.*

M E D I C I N A S U M M A

in qua

*Sapientia major: sanitas perfecta: & opes
plus sufficientes:*

*Omnia ab uno, & omnia ad unum
Festinatio & ostentatio ad Orcum.*

Dictum sat.

*In simplici & plano; rejecta omni malitia
Pathmos obstaculum.*

Fiat voluntas J E H O V A E

Soli Deo Gloria,

**Perignem demum
Nomen & aetas
paVLVS,**

F I N I S.

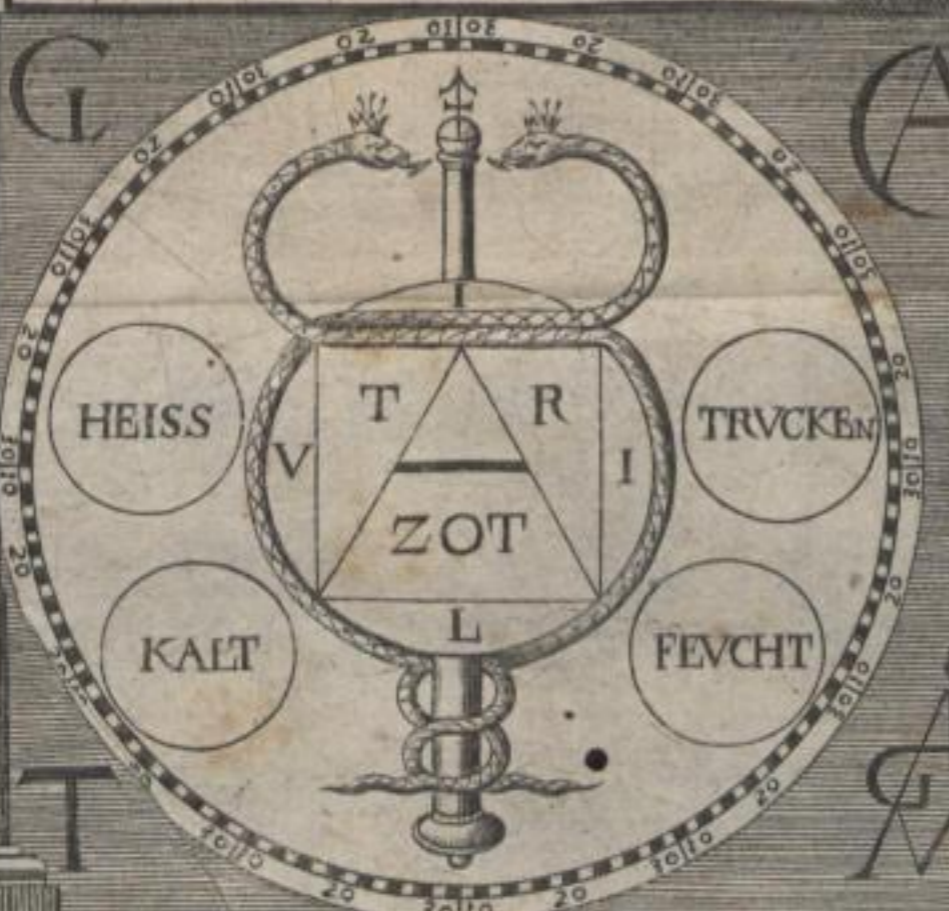

I. SPIGEL DER KVNST VND NATVR.

*Cabala vnd die Alchymei,
Geben dir die hochste artzney.
Darzu auch den weissen Sten.
In dem das fundament allem.
Ligt, wie fur augen zu sehn ist,
In disen figur zu der frist.*

*Ach Gott hilf das wir danckbar sei,
Für diese Gab so hoch vnd rein.
Wem du nun auf thuts hertz vnd sin.
Der da volkomen ist hierin.
Zu bereitten hie Dises werck,
Dem sey gegeben alle Sterck.*

Raphael Custodis. sculpsit.

Stephan Michelspacher Ex.

3. MITTEL: CONIVNCTION.

IGNIS.

AERIS.

AQVA.

TERRA.

TINCTVR.
COAGVLATION.
DISTILLATION.
PVTRIFACTION.
SOLVTION.
SVBLIMATION.
CALTINATION.

FC Scalpe.

4. ENDT. MULTIPLICATION.

St. 257

V.W.I.W.V.

1704

29. VI. 1907

